

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ἑπισημοῦ τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν ἀγγελλῆμα, ἀληθεὶς παρασχόν εἰς τὴν χάραν ἡμῶν ὑπερσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἐκγόνημα ἕριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΡΩΤΗ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ δραχμᾶς 80. Ἐξήμερος
 δραχ. 45. Τρίμηνος δραχ. 25.
 ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Αἰγύπτου γράμμα διατηρ. 50.—
 Ἀμερικῆς δολλάρια 4. — Ἀγγλίας καὶ ἑλῶν ἐν γένει
 τῶν ἑλλῶν Κρατῶν σελήνια 10.
 Ἐξήμεροι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΠΛΑΣΗΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συν-
 δρομαὶ ἀρχίζουσι τὴν 1ην οἰουθῆποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Ἐρμούδου ἑπιθ. 38, παρὰ τὸ Βαρθολομαῖον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 84ος

Ἐν Ἀθήναις, 5 Μαγίου 1927

Ἔτος 49ον.—Ἀριθ. 14

ΜΟΚΟΚΟ

[Μυθιστόρημα ὑπὸ JULES CHANCEL]
 — Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον —

Ἵστερα, σὰ νὰ θυμῆθηκε ξαφνικὰ
 ἄλλα πράγματα, ρώτησε:

— Μοκοκό, ποῦ εἶσαι;

Τὸ βασιλόπουλο δὲν ἦταν μακριὰ ἀ-
 πὸ κεῖ. Προχώρησε καὶ κάθησε στὸν
 μπάγκο, πλὰὶ στὴ μικρὴ του φιληνάδα.

— Ἐγὼ εἶμαι δῶ, Ἰσλέ, τῆς εἶπε.

Ἄν ἤξερες πόσο ἐμεῖς φοθηθήκαμε!..
 Ἐμεῖς οἱ δυὸ κάναμε ἀνοη-
 σία, Ἰσλέ!

— Αὐτὸ νὰκούγεται, μικρὰ
 μου ἀραπάκια, εἶπε εὐθυμα ὁ
 πλοίαρχος, πὸς δὲν ἔχετε κου-
 κούτσι μυαλὸ στὰ κεφαλάκια
 σας! Ἀκούστηκε ποτὲ, τὰ κο-
 ρίτσια νὰ μπαίνουν, λέει, μέ-
 σα στὰ καλάθια καὶ νὰ κατε-
 βαίνουν, ἀκούς ἐκεῖ, μέσα στ'
 ἀμπάρια;!

Κάμποσοι ἐπιβάτες εἶχαν
 μαζευθεῖ καὶ ἔκαναν χάσι. Τὸ
 ἀραπάκια αὐτὰ ἦταν μιὰ ἐ-
 ξαιρετικὴ εὐκαιρία νὰ διασκε-
 δάσουν τὴν πλήξη καὶ τὴ μο-
 νοτονία τοῦ ταξιδιοῦ. Κι' ὁ-
 λοὶ ἔδειξαν φανερά τὴ συμ-
 πάθειά τους σ' αὐτὰ. Ὁ πλοί-
 αρχος δὲν εἶχε τὸ κουράγιο
 οὔτε νὰ μαλώσει τὴ μικρὴ γιὰ
 τὴν πονηριά της.

Ἔτσι γιὰ τοὺς δυὸ φίλους

μας, αὐτοὶ δοκίμαζαν τὴ χαρὰ ἐκείνη
 μετ' ἑαυτῶν, δταν περάσει ἕνας
 μεγάλος κίνδυνος, ἔξαφνα, ἕνας ἐπι-
 βάτης εἶπε γελώντας:

— Τί θὰ πεῖ τώρα ὁ καθηγητὴς τοῦ
 μικροῦ, ὁ περίφημος κύριος Πατα-
 τοῦκας;

— Ἀλήθεια! ἔκαμ' ἕνας ἄλλος ἐπι-
 βάτης. Πὸς γίνεται νὰ μὴν εἶν' ἐδῶ ὁ
 κ. καθηγητὴς; Πρέπει νὰ τὸν εἰδα-
 ποιήσουμε!

Τὰ παιδιὰ, ἀκούγοντας τ' ὄνομα τοῦ
 Πατατοῦκα, κοιτάχτηκαν μὲ τρόμο.

Ἀλήθεια, οἱ δυσκολίες αὐτοῦ τοῦ
 ταξιδιοῦ δὲν εἶχαν τελειώσει ἴσαμὲ δῶ.
 Τὴν υποδοχὴ θάκανε ὁ κ. Πατατοῦκας
 στὴν Ἰσλέ καὶ τὴν φριχτὸν τρόπο θά-
 βρισκε ἀραγε γιὰ νὰ τὴν τιμωρήσει;
 Τώρα ἔλοι οἱ ἐπιβάτες εἶχαν γυρί-
 σει καὶ κοίταζαν σ' ἕνα μέρος, διου
 φαινόταν τὸ ψῆλὸ τοῦ κ. καθηγητῆ.
 Ὁ Πατατοῦκας μόλις εἶχε βγεῖ ἀπὸ τὸ
 καπνιστήρι τῆς πύρας καὶ, βλέποντας
 τὴν ἔκτακτὴ συγκέντρωση, διευθυνό-
 ταν καὶ αὐτὸς γρήγορα πρὸς τὰ ἐκεῖ.

— Σὰς ἀπαγορεύω νὰγγίζετε τὰ παιδιὰ!... (Σελ. 117, στ. γ.)

Ἡ Ἰσλέ ἔπιασε τὸ χεῖρ τοῦ Μοκο-
 κό, χλωμὴ ἀπὸ τὸ φόβο της. Ὁ Μο-
 κοκό ὁμοῦ φαινόταν ἔτοιμος ν' ἀντιμε-
 τωπίσει τὴ θύελλα.

Μὰ ὁ καλὸς πλοίαρχος τὰ λυπήθη-
 κε τὰ παιδιὰ, ποῦ καθόνταν ἔτσι σὰ
 φοβισμένα πουλάκια.

— Ἐννοια σας, μικρὰ μου, τοὺς εἶ-
 πε σιγά-σιγά. Ἐγὼ θὰ τὰ κανονίσω.
 Τί ἔκτακτος ἄνθρωπος! Ὁ Μοκοκό
 τὸν εὐχάριστῆσε μὲ μιὰ ματιὰ τόσο
 τρυφερή, ὥστε ὁ Μασσαλιώτης συγχι-
 νημένος μουρμούρισε:

— Διαβολομένα παιδιὰ! θὰ μὲ κά-
 μουν νὰ κάμω καμμιὰ βλακία!

Οἱ περίφημοι ἔκαμαν τάπο στὸν Πα-
 τατοῦκα νὰ περάσει καὶ ὁ παιδαγωγὸς
 προχώρησε, τρικλιζοντας ἐλαφρὰ, πρὸς
 τὸν μπάγκο τῶν παιδιῶν.

Ἦταν κόκκινος σὰν τὴν παπαρού-
 να καὶ τὰ μάτια του εἶχαν θολώσει.
 Μὰ ἔλοι οἱ ἀλκοολικαὶ ἔχουσι τὴ δύνα-
 μη νὰ συγκρατοῦν τὸν ἑαυτὸ τους μιὰ
 στιγμή καὶ νὰ φαίνονται ψύχραιμοι.

Ἔτσι καὶ ὁ Πατατοῦκας ἔκαμε τὴν
 πρώτη του ἐρώτηση σὲ τόνο
 σχεδὸν ψυχρὸ:

— Τί σημαίνει αὐτὸ, πα-
 ρακαλῶ; Τί γυρεύεις ἐδῶ, Ἰσλέ;
 Ἡ Ἰσλέ ἀπάντησε μὲ φω-
 νὴ ποῦ τρεμούλιαζε ἀπὸ τὸ
 φόβο.

— Μαλώστε ἐμένα, ἀφέντη
 Πατατοῦκα... Ἐγὼ ἤθελα
 πάω στοὺς Δευμούς, μαζὶ Μο-
 κοκό, ἐγὼ κρύφτηκα σ' ἕνα
 καλάθι.

Ὁ Πατατοῦκας εἶχε ἀκού-
 σει ἀπὸ ἄλλους ἐπιβάτες τὴν
 ἱστορία τοῦ καλάθιοῦ, γι' αὐ-
 τὸ δὲν εἶχε ἀνάγκη ἀπὸ πε-
 ρισσότερες ἐξηγήσεις.

Ξαφνικὰ τὸν ἐπνίξαν οἱ κα-
 πνοὶ τοῦ ἀλκοὸλ καὶ τὸν κυ-
 ρίευσε ἕνας παράφορος θυμὸς.

— Ἄ, ὥστε ἔτσι κοροιδεύε-
 τε σεῖς τὸ δάσκαλό σας, βρω-
 μάτσια τοῦ δρόμου; Τώρα
 θὰ σὰς δείξω ἐγὼ!..

Κι' ὁ χοντρὸς Παριζιάνος σήκωσε
 τὴ γραθιά καὶ προχωροῦσε νὰ χτυπή-
 σει τὰ παιδιὰ, δταν αἰσθάνθηκε νὰ τὸν
 πιάνει σφιχτὰ ἕνα γερὸ χεῖρ ποῦ
 τὸν ἔκαμε νὰ χάσει τὴν ἰσορροπία του.
 καὶ νὰ ξαπλωθεῖ φαρδὺς πλατὺς χάμω,
 ἐνῶ ἔλοι οἱ ἐπιβάτες γελῶσαν.

Αὐτὸς ποῦ πῆρε ἔτσι τὸ μέρος τῶν
 παιδιῶν, ἦταν ὁ πλοίαρχος. Θύμωσε ὁ
 ἄνθρωπος νὰ βλέπει ἕναν μεθυστακα
 νὰ θέλει νὰ χτυπήσει τὰ δυὸ παιδιὰ
 καὶ τοῦκοψε τὴ φόρα:

— Σὰς ἀπαγορεύω νὰγγίζετε τὰ παιδιὰ!

Ο Πατατούκας πολέμησε να επιδληθεί.

— Σας παρακαλώ να μην ανακατεύετε σεις. Τα παιδιά αυτά είναι στην κηδεμονία μου. Έγώ είμαι ο αντιπρόσωπος του βασιλιά των Ακουτονάρι κι έχω κάθε δικαίωμα πάνω τους!

Ο πλοίαρχος σήκωσε τους ώμους, σά να μην έδινε καμμιά σημασία σ' αυτά τα λόγια.

— Άλλου, είπε δυνατά, μπορεί να χετς κάθε δικαίωμα, μα όσο βρισκεστε μέσα στο καράβι μου, εγώ δε σας επιτρέπω ναγγίξετε μήτε το δαχτυλάκι τους! Ήξηγηθήκαμε, κύριε αντιπρόσωπε του βασιλιά των Ακουτονάρι;

«— Ε, κύρ-Πατατούκα! για ποδ' ετσι διαστικός; »

Οι ταξιδιώτες γέλασαν όλοι για τδ όρατο μάθημα που έδινε ο πλοίαρχος στον Πατατούκα. Κι' εκείνος, βλέποντας ότι δεν τον ύπαστήριζε κανένας, άλλαξε τακτική.

— Όσοσο, κύριε πλοίαρχε, είπε σέ πιδ μαλακό τόνο, θα παραδεχθίτε, πιστωώ, ότι ή μικρή αυτή δεν έκαμε σωστά να τδ σκάσει από τδ χωριό της και να μπει με τόσο άσχημο τρόπο στο βαπόρι.

— Σ' αυτό έχετε δικιο, άπάντησε ο πλοίαρχος, ή μικρή έκαμε άσχημα.

— Λοιπόν, συνέχισε ο Πατατούκας, παίρνοντας θάρρος από την πρώτη αυτή επιτυχία του, έλπίζω ότι θα μου κάνετε τή χάρη να την βγάλετε στη στεριά και να τή στείλετε τδ γρηγορότερο στο χωριό της.

— Εδδ ο πλοίαρχος γέλασε με δρεξη.

— Όλα κι' όλα, δάσκαλέ μου, είπε, μα σ' αυτό πέσατε έξω! Φαντάζεστε πως έτσι εύκολα σταματά ένα υπερωκεάνειο στη μέση της θάλασσας, βγάξει τους επιβάτες του έξω και τους στέλνει συνοδεία στο μπαμπά τους; Η μι-

κρή θάποθεθαθεί μαζί σας. Άλλοιώς δε μπορεί να γίνει.

— Μαζί μου; Και τί θα την κάμω εγώ, σας παρακαλώ;

— Αυτό είναι δική σας δουλειά, άπάντησε ο πλοίαρχος. Έγώ σας συμβουλεύω μόνο να κρατήσετε τις όποχρεώσεις που έχετε άπάναντι αυτών των παιδιών, γιατί άλλοιώς θάναγκασθώ με λύπη μου να κάμω την αναφορά μου στη γαλλική έξουσία.

— Α, όταν έπαυσε στη μέση ή έξουσία, τα πράγματα γινόνταν οκούρα. Ο άγριος Πατατούκας έγινε άρνάκι και ξεμέθυσε πρηνούς.

— Πολύ καλά, είπε. Μόλις φθάσω στη Μασσαλία, θα στείλω να ζητήσω από τδ βασιλιά οδηγίες για τή μικρή.

Και χωρίς να περιμένει άπάντηση, βιάστηκε να φύγει, για να γλυτώσει από τδ κοροϊδευτικά βλέμματα των επιβατών κι' ιδίως από τδν πλοίαρχο, που άρχισε να τδ γίνεται πολύ ενοχλητικός, μα τήν αλήθεια!

Μα τή στιγμή που ετοιμαζόταν να κατεβεί τή σκάλα που εδγαζε στο καπνιστήρι, φωνές και διαμαρτυρίες ακούστηκαν στο κατάστρωμα. Ο Πατατούκας σταμάτησε και γύρισε πίσω του να ιδεί τί έτρεχε.

— Ένας ξεκάρφωτος Έγγλέζος, ψηλός ίσαμε κι πάνω, με πρόσωπο κεραμιδι, προχωρούσε φωνάζοντας, μαζί με τή γυναίκα του, προς τδ μέρος του πλοίαρχου.

Τι καλύτερα που θάκανε ο Πατατούκας, αν ήγγαινε να βρει τις αγαπημένες του μοιλιές. Μα βλέπετε, τδν έπιασε ή περιέργεια να μάθει τί σωνέβαινε, κι' ή περιέργεια αυτή τδ στείχισε πολύ άκριβά!

Ο Έγγλέζος φώναζε και χειρονομούσε:

— Μάστερ κόμμοντορ, τδνομά μου είναι Σέρ Γουίλλιαμ Χάις!

— Καίριοι! πολύ! Αυτό είν' όλο; είπε ο πλοίαρχος, μισοθυμωμένος με τδν άγέρωχο τρόπο που τδ μιλούσε ο Έγγλέζος.

Μα εκείνος δεν έχασε τδν άέρα του.

— Τδνομά μου είναι Γουίλλιαμ Χάις κι' ο Γουίλλιαμ Χάις δεν είν' εύχαριστημένος!

— Και γιατί, παρακλώ; ρώτησε πάλι με άταραξία ο Μασσαλιώτης.

— Γιατί έρχομαι από τ' άμπάρι, ά-

πάντης ο Έγγλέζος, κοκκινίζοντας όλο και περισσότερο, όπου είχα κατεβεί μαζί με τή σύζυγό μου, τή μίστρες Χάις, για να ιδω άν τα μπαγκαζία μου ήταν στη θέση τους και τί είδα, μάλυ γρόντ! τί είδα!

— Τι είδατε επιτέλους; ρώτησε άνυπόμονα ο καπετάν-Μάριος.

— Είδα, εξακολούθησε ο Έγγλέζος, κι' ή μίστρες Χάις είδε κι' αυτή είδαμε κι' οι δύο μας λοιπόν τήν κάσσο μας σπασμένη, τ' άσπορρόυχά μου χυμένα έξω, τδ χαρτιά μου σκορπισμένα άκόμη και στις σκάλες, και τέλος τδ έπιλημο ρούχο μου, τδ φράκο μου, σ' αυτά τδ χάλια, όρριστε!

Και μ' αυτά τδ λόγια, ο ταξιδιώτης γύρισε στη γυναίκα του κι' εκάιν η έδειξε ένα ρούχο, κατατσαλακωμένο και λερωμένο.

Ο σέρ Γουίλλιαμ περίμενε μιά στιγμή, για να ιδεί τί έντύπωση θα έκανε τδ «πειστήρις» αυτό κι' ύστερα εξακολούθησε πιδ επιθετικός:

— Και φαντάζεστε, μάστερ κόμμοντορ, ότι ένας όηήκος της Βρετανικής Αυτοκρατορίας θάναχθεί να τδν άνοίγουν έτσι τδ δέματά του, να τδν λερώνουν τδ φράκο του και να σκορπίζουν τδ χαρτιά του σ' όλο τδ βαπόρι; Α, όχι, μάστερ κόμμοντορ, αυτό δεν γίνεται... Ζητώ ίκανοποίησή!

Ο πλοίαρχος μυρίστηκε τί είχε συμβεί. Πάλι αυτό τδ διαδοκώριτσο, ή Ίολέ, τδν εδάζε σέ μπαλάδες, γιατί βέβαια αυτή θα ξεκοιλιασε σέ τέτοιο χάλι τήν κάσσο του Έγγλέζου, για να μπορέσει να βγει έξω από τή φυλακή της.

Μ' άντ' να θυμώσει, ο καπετάν Μάριος φαινόταν γεμάτος κέφι κι' είπε με χαμόγελο στδν σέρ Γουίλλιαμ:

— Κύριε, έχετε δικιο, σ' ένα πλοιο καθώς-πρέπει δεν επιτρέπεται να χαλδν έτσι τδ δέματα των επιβατών. Όσατε μπορείτε μιά χαρά να ζητήσετε άποζημίωση από τδν κ. Πατατούκα από δδ, που είναι κηδεμόνας των παιδιών και υπεύθυνος για τδ έπεισδδιο, κι' εγώ σας εκφράζω τή λύπη μου.

Ο Έγγλέζος δε στάθηκε νακούσει περισσότερο. Ένθουσιασμένος γιατί εδβρισκε επιτέλους έναν άνθρωπο υπεύθυνο και μπορούσε έτσι να ίκανοποιησει τήν βρετανική τιμή, πήγε μιά και δυδ κοντά στδν Πατατούκα, παρουσίασε τδ φράκο του μπροστά στη μύτη του και τδ είπε:

— Όσατε σεις, κύριε, μου σπάσατε τήν κάσσο;

— Όχι, όχι, έκαμε ο Πατατούκας σαστισμένος γιατί εδβλεπε να ξεπαίει άπάντω του αυτή ή ιστορία. Έγώ δεν έχω ιδέα... Αυτό τδ καλιακόριτσο, φαίνεται, ή Ίολέ...

— Πολύ καλά, φτάνει!... έκαμε ά-

ΚΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

Η ΦΑΒΑ ΜΕ ΤΟ ΛΑΚΚΟ

Η παραμιά «κάτι λάκκον έχει ή φάβα» βγήκε από τδ ακόλουθο περιστατικό:

Δυδ συντρόφοι, ο ένας τυφλός, έτρωγαν μαζί. Εκείνη τήν ήμέρα, είχαν πάρει φάβα και μπόλικο λάδι. Μα ο τυφλός τήν έβρισκε στεγνή κι' άνοστη. Γιατί ο άλλος, ο κατεργάρης, είχε κάνει στην πηχτή φάβα μιά γουβίτσα όπου είχε σταθεί όλο τδ λάδι, κι' εκεί-μέρα βουτούσε τις μπουκιές του, — πράγμα που δεν εδβλεπε βέβαια να τδ κάνει κι' ο καίμενος ο τυφλός.

— Μα δεν έχει άρκετο λάδι ή φά-

βα μας;.. ρώτησε αυτός μιά στιγμή. — Πως; άποκρίθηκε ο άλλος τής έρριξα δσο άγοράσαμε.

— Όλο τδ μπουκαλάκι; — Όλο, όλο! — Περιέργο!

Ο τυφλός εξακολούθησε να τρώη τή φάβα του στεγνή κι' άνοστη. Επιτέλους κατάλαβε τήν κατεργαριά.

— Σόντραφε, είπε, μου φαίνεται πως κάτι λάκκον έχει ή φάβα!

Και πασπατεύοντας, τήν ανακάτεψε με τδ πηρούνι του, ή γουβίτσα χάλασε, τδ λάδι χύθηκε παντού κι' ή φάβα λαδώθηκε και ναστίμισε όλη.

Από τότε ο λόγος έμεινε παραμιά που σημαίνει: «Κάτι κατεργαριά ό-πάρχει εδδ».

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

Ο ΜΠΕΜΠΗΣ ΑΡΧΙΑΝΣΤΑΡΧΟΣ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΙΑ.

Η «σπλιά» όπου μπήκε και ντύθηκε ή Φεβρονία, ήταν σπαιμένη στδ πλευρό του λόφου, απ' τδ πίσω μέρος τής εκκλησίας, σάν ύπόγειο. Ήταν άρκετά σκοτεινή κι' είχε μέσα πέτρες, χώματα, άχυρα, σανά, ξεροκλαδα και κάτι παλιοσανίδα, ποιός ξέρει από τί και για τί.

Για «σαλονι» βέβαια δεν έκανε, γι' άποθήκη όμως ήταν ένα κι' ένα. Κι' άφου ντύθηκε ή «συμμορία», φύλαξε κεί-μέσα τδ ρούχα που περίσσεψαν, τδ καλάθι και τή μοπιλία του πετρελαίου, που ή Φεβρονία δεν ήθελε να τή βλέπη, για να μη θυμάται τή μάννα της και... τδ ζυλο που θάτρωγε.

Για τήν όρα, είχε να φάη κάτι καλύτερο: Ο Μπέμπης μοιράστηκε με τδ συντρόφια του τδ μισά σχεδόν από τδ «τρόφιμα» που είχε πάρει μαζί του.

Κι' οι φοβεροί «ληστές», κουρασμένοι, κεινασμένοι, διψασμένοι, κάθησαν, έφαγαν... μα δεν ήπιαν. Γιατί νερό κεί-πάνω δεν ήταν στάλα.

— Αμάν, νερό! φώναξε ή Φεβρονία. Δόστε μου λίγο νερό και πάρτε τήν ψυχή μου!

— Να κάς να φέρετε από τή βρύση του Πλάτανου! πρώσταξε ο άρχιλήσταρχος τδν ύποταχτικό.

— Και πού να τδ βάλω, στις φούγιες μου; είπε ο Φούσκας.

— Στη μοπιλία της Φεβρονίας. — Θα βρωμάει πετρέλαιο! — Πλύνε τή!

Ο Φούσκας πήρε τή μοπιλία, πήρε και τδ Σπίθα για συντροφιά και κατέβηκε απ' τδ λόφο ως τή βρύση του Πλάτανου. Εκεί ήπια καλά-καλά αυτός, — κι' ο Σπίθας, έννοείται, έκανε τδ χρέος του, — έπειτα γέμισε τή μοπιλία και σέ μισή όρα ήταν πίσω στδ λημέρι. Ω, με τί χαρά δέχτηκαν οι διψασμένοι τδ νερό και με τί εύχαρίστηση τδ ήπιαν, άν και μύριζε άρκετά από πετρέλαιο...

(Ακολουθεί)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΦΑ

ΝΑΝΟΥΡΙΣΜΑ

Κάμποι και λόγγοι και βουνά
Κι' ήμερα πλάγια,
Φέρτε τδ λούλουδα ξανά,
Φέρτε τδ βάγια,
Να πλέξω για τδ γιόκα μου
Ένα στεφάνι,
Τώρα που κάνει ήσυχα
Τδ νάνι-νάνι.

Βγάλετε ρόδα ντροπαλά,
Γαρουφαλάκια,
Τα γιασεμιά σας τάπαλά
Και τδ ζαμπάνια,
Νάχουν τδ χρώματα τδ έφτα
Σάν τδ Δοξάρι,
Και τδ καθένα, και μαζί,
Καινούρια χάρη.

Βιολέτιες και βασιλικά
Βγάλετε, ζουμπούλια,
Σά μύσκος νάν' μυριστικά
Και σάν τήν σουλία
Νάν' όμορφα, σά βασιλιάς
Για να τδ βάνη,
Τώρα που κάνει ήσυχα
Τδ νάνι-νάνι...

+ ΚΩΣΤΑΣ ΓΟΥΝΑΡΗΣ

ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ ΤΟΥ ΑΡΡΩΣΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

Από τις πρώτες μέρες πούχε πέσει άρρωστος, ο Μίμης είχε άκούσει τη μαμά, το μπαμπά, το γιατρό να μιλούν μεταξύ τους για ταξίδι. Πέρασε όμως καιρός κι' η ιδέα φάνηκε πώς έγκυαταλήθη. Ο Μίμης τότε σχεδόν ξεχάσει. Στα όνειρα του πυρετού του δεν έβλεπε πιά τώρα δλοκαίνουρ-γά πλοία να γλυστρούν καμαρωτά στους γαλανούς καθρέφτες των θαλασσών, ούτε άστραφτερά τραίνα να περνούν άνήσυχα ανάμεσ' από τους γέρι-κους έλαιώνες.

Κι' όμως, ξαφνικά, με σπουδή, μιά μέρα η ιδέα του ταξιδιού κυριάρχησε στο σπύτι. Ήρθε έντονα, σχεδόν σαν πραγματικότητα.

Ο Μίμης δεν πρόφτασε να το καταλάβει από τις κουβέντες, ούτε από τη φασαρία. Η μητέρα ήρθε στο παρθέρο, όπου καθόταν στη μικρή του πολυθρόνα και κοίταζε τ' όρόμο, τ' ό χαϊδεύει τ' ό γόνατα, σκεπασμένα με τις μακρούς κάλτσες πού πρώτη φορά είχε βάλει απ' τόν καιρό της άρρώστιας του, και τ' ό είπε:

—Θέλεις, Μίμη μου, να πάμε ταξίδι; Ο Μίμης τήν κοίταξε σ' ό μάτια, κατάλαβε πώς ήταν έλλήθεια και, δίχως να σκεφθή, απάντησε: ένα θερμό: —Ναι!

Κι' άμέσως γύρισαν στο νού του τα όρατα όνειρα με τ' ό καθάρια πλοία και τ' άστραφτερά μέταλλα τών τραίνων.

Δεν κοίταζε πιά στο όρόμο. Παρακολουθούσε τ' ό σπύτι, έβλεπε με μιά άνετήγητη χαρά όλους να φρονίζουν γι' αυτόν. Έβλεπε να βγάζουν από τ' ό ντουλάπι τ' ό ρούχα του, να τ' ό καλοδιπλώνουν (τ' ό μπλέ τ' ό ναυτικά, τ' ό γκρι με τις πολλές τσέπες και τ' ό ζώγι), να τ' ό βάζουν στις βελήτσες. Θάλειπαν κάμποσο καιρό.

Σηκώθηκε να λάβει κι' αυτός μέρος. Ήθελε να μαζέψει όλα του τ' ό μικροπράγματα, τ' ό κουτιά, τ' ό αγαπημένα παιγνίδια, τ' ό πιό όρατα βιβλία. Μά τ' ό πράγματα ήταν κάπως δύσκολα. Η μητέρα είπε ότι έπρεπε να φύγει τ' ό περιττά και να περιμένει όστερα στο τέλος.

—Νά δούμε τί θά χωρέσει ή βαλίτσα, πρόσθεσε.

Τ' ό περιττά! Μά, καιμένη μητέρα, τί θά πει περιττά; Περιττό αυτό τ' ό πέτσινο σημειωματάρι, ή αυτό τ' ό κουτί με τ' ό ζόλινα κομματάκια, ή αυτό τ' ό μυθιστόρημα τού Βέρν, ή αυτό τ' ό ηλεκτρικό φανάρι; Όλα, όλα πρέπει να μπου, δεν είναι τίποτα περιττό!

Ναι, μά ή βαλίτσα πού δεν χωρούσε;..

Είχε πιάσει χειμώνα. Καί τ' ό βράδυ αυτό πού ο Μίμης έπεφτε στο κρεβάτι να κοιμηθεί, πού νωρίς από άλλοτε — άύριο θά ξυπνούσε πρωί-πρωί, να πάρουν τ' ό τραίνο — άκούσε ξαφνικά στις γρίλλιες τού παραθύρου κάτι δειλά χτυπηματάκια, σαν κάτι να τριζε. σά να σέρνονταν εκεί-άπάνω μικρά ξερά κλαδάκια πού έσπαζαν. Σταμάτησε ν' άκούση.

Α, τόν γνώριμο ήχο, τόν αγαπημένο! Ήταν οι πρώτες ψιχάλες πού έπεφταν στο ήσυχο βράδυ και χτυπούσαν πάνω στις βουδές γρίλλιες, σαν φιλά σάγια πού πέφτουν από ψηλά και χοροπηθούν. Ήπιαν βροχή. Η ψιχάλες πύκνωσαν, σέ λίγο θάκούγε τ' ό νερά να παφλάζουν στο πεζοδρόμιο.

Βιάστηκε να πέσει. Η μητέρα τόν πρόσθε, όπως κάθε βράδυ. Μά έφυγε γρήγορα, γιατί είχε πολλή δουλειά με τις έτοιμασίες.

Τ' ό παιδιά μαζεύτηκαν γύρω στο κρεβάτι του. Άύριο θάφουγε. Διάδομα δεν είχαν άπόφα, γιατί άύριο θά συνόδευαν τη μαμά και τ' ό Μίμη ώς τ' ό σταθμό, κι' όστερα δεν θά πήγαιναν σχολείο. Μιά μέρα ήταν αυτή, δέ χαλούσε ο κόσμος.

Ήταν άργά πιά όταν αποκοιμήθηκε. Η βροχή έπεφτε στρωτή κι' άδιάκοπη.

Τί ταξίδι θά ήταν αυτό, με βροχή και με χειμώνα; Πώς θά πηγαίνει τ' ό τραίνο, μέσα στους κάμπους, όπου θά τρέχουν τ' ό νερά και θά κτεδάζουν τ' ό ποτάμια; Πώς θά γωνιζέται ή μηχανή να ξεχωρίση τις γραμμές και πώς οι ρόδες της θά σιλίζουν τ' ό θολά νερά και θά τ' ό σηκώνουν άπάνω, σά δρέπανα; Κι' άν έχει φουσκώσει τ' ό ποτάμι πού περνά έξω από τήν πόλη κι' έχει πάρει τ' ό γέφυρα τήν ξόλινη, τήν παλιά; Τ' ό τραίνο τότε θά προχωρεί στην άδυσσο, σαν παιδάκι πού δεν γνωρίζει τόν κίνδυνο. Ο μηχανικός θά τ' ό ντιληφθεί όλα πού κοντά πιά. Θάγωνισθεί, μά θάναι άργά. Τ' ό βαγόνια θά προχωρήσουν δίχως λογικό και θά σωριαστούν στο πλημμυρισμένο ποτάμι. Έτσι έγινε και τήν άλλη φορά, πού τόγραφαν οι έφημερίδες. Φωνές, κλάματα, αίματα. Πού θά βρεθεί ή μαμά, πού θά βρεθεί ο Μίμης; Κι' όλος ο κάμπος θάναι λίμνη, άπέραντη λίμνη, σκυθρωπή, κι' ο ουρανός θά βρέχει, θά βρέχει άνατάπαιστα, και κανείς δεν θά ιδεί τ' ό φοβερό δυστύχημα, και κανείς δέ θά κούσει τις φωνές εκείνων πού θά πεθαίνουν ή θά πνίγονται.

Ανοίγει: άξαφνα τ' ό μάτια. Είναι ή μαμά πού τόν σκεπάζει, όπως κάθε νύχτα. Τ' ό πιάνει τ' ό μέτωπο. Νοιώθει τ' ό χέρι της δροσερό, πού δροσερό. Ξέρει πώς όταν τ' ό χέρι της μαμάς είναι πού δροσερό, αυτός πρέπει να έχει πυρετό.

—Βρέχει άκόμη, μαμά; Η μητέρα δέ βιάζεται να πάρει τ' ό χέρι της από τ' ό μέτωπό του. —Όχι, έπαψε. Μά τί σέ νοιάζει; Ός τ' ό πρωί θάχει ξαστερώσει. Θάχει ξαστερώσει. Θάγει λοιπόν όλα καθάρια και λαμπρά, και τ' ό πόμολα τού τραίνου θά λάμπουν στον ήλιο! Ο ύπνος πάει να τόν πάρει πάλι, μά ένας ήχος γένωσός τόν σταματά. Πώς τόν γνωρίζει! Όπως γνωρίζει μέσα στο σκοτάδι τόν ήχο πού κάνουν τ' ό σπύριτα στο κουτί τους, έτσι γνωρίζει και τ' ό τρεμουλιασμα πού κάνουν τ' ό κουφέτα τού κινίνου μέσα στο γυαλένιο τ' ό σπιρνάριο. Μάντευσε τί θά γινόταν. Κι' από τ' όρα, με κλειστά τ' ό μάτια, γούσαν τήν άγία-διαστική γλυκάδα τού κουφέτου πού είναι έπίδουλο και κακό, κι' άν μείνει λίγες μόνο στιγμές στο στόμα, θάνούσις γλυκάδα του γίνεται εδής πικρα, πικρα φαρμακερή!

—Έλα να πάρης τ' ό κινίνο σου. Τ' ό πήρε γρήγορα, με άπόφαση, σά συνειδημένος. Βιάστηκε όστερα ναποκοιμηθεί. Γιατί νύσταζε πού και θαρούσε πώς θάδλεπε όνειρα, όνειρα πλούσια και ζωηρά.

Η μητέρα έφυγε. Ο Μίμης αποκοιμήθηκε εδής, με κεφάλι βαρύ. Οταν ξύπνησε τ' ό πρωί, μάλις είχε βγει ο ήλιος. Άνοιξε τ' ό μάτια του κι' ή πρώτη του σκέψη ήταν να θυμηθεί τ' ό όνειρά του. Έβλεπε τ' ό κάκου στο μυαλό του. Δεν είχε τίποτα όνειρευτεί!

Μόνο ένα βούλημα, ένα σφύριγμα τού κύκλων τ' ό κεφάλι. Τ' όξερε πώς ήταν μακροά, πού μακροά. Αυτός ένοιωθε μόνο μιά ζάλη και τ' ό κεφάλι του βαρύ, κι' ήθελε πάλι να κοιμηθεί. Μά πώς να τ' ό πει δλ' αυτό στη μαμά του:

Κατά τ' ό μεσημέρι, ο ουρανός συγνέφιασε ξαφνικά για λίγα λεπτά. Τ' ό βαγόνι έγινε κρύο. Η μητέρα τύλιξε καλά γύρω στο λαιμό του τ' ό σάλι του. Ψυχάλιζε. Τ' ό τζάμι στάζει χοντρές σιχόνες, σά στάλες ιδρώτα από ένα κουρασμένο μέτωπο. Όστερα τ' ό μικρά άχρωμα ποταμάκια σχεδίαζαν τις φιδίσις κι' άσημωτές γραμμές τους. Άπαράλλαχτα όπως και σ' ό τζάμι τ' ό σπιτιού!

Ο Μίμης κοίταξ' έξω μελαγχολικός. Θάθελε να ναι καλοκαίρι, να ναι τ' ό τζάμι, να βγάζει τ' ό κεφάλι του έξω, να βλέπει τόν κάμπο να νύθιζει, τούς χωρικούς να σταματούν τ' ό σάψιμο τού χωραφιού για να κοιτάξουν τ' ό τράχι πού περνά, βάζοντας τήν καλάμη τους γι' άνήλιο. (Τ' ό τέλος σ' ό ερχόμενο).

ΜΑΧ Α ΣΤΑΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΟΜΜΑΤΙΑ ΓΙΑ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΔΑΣΟΣ

Μέσ' στον γαλάζιο ουρανό λάμπει ακόμα ο Άποσπερίτης. Κάθομαι δαδά, πάνω σ' ένα λιγερό κλαδί, μέσ' στο ήρεμα δάσος και τραγουδώ. Στα γόνες δροσιάς λάμπουν σ' ό φύλλα. Είμαι τόσο χαρούμενος και τόσο εύτυχημένος! Καμιά φορά μού κατεδίνει ή σκέψη πώς ένα τοσοδούλι κορμί, ένα άσημαντο σημαδάκι μέσ' σ' όλα τ' ό πλάματα τού Θεού, μπορεί να αισθάνεται μιά τόσο βαθιά ευτυχία.

Έχω δυό τόσες-δ' ό χαντρούλες, δυό ματάκια μικροσκοπικά, μά είμαι γέματος εδφροσύνη πού μπου να βλέπω τ' ό γαλάζιο τούρανο και τήν πρσίσην συμφωνία τού δάσους, τόν ήλιο να βγαίνει από τ' ό βουνά και τόν Άποσπερίτη πού τήν πρωινή τούτη ώρα λάμπει κατάντικρύ μου και μ' ό βαστά συντροφιά.

Δ' ό και λίγη ώρα πέρασε ένας χωριάτης από τ' ό μονοπάτι τού δάσους: ήταν εδθυμός σά μεθυμένος από τ' ό δροσιά και πήγαινε στο λόγγο να μάσει ζύλα. Όστερα πέρασε μιά σούστα με δυό παιδά: τ' ό ένα κρατούσε τ' ό χαλινάρι τού γερασμένου άλόγου, τ' ό άλλο μασούσε ένα κομμάτι ψωμί. Τ' ό έκανα γούστο καθώς γελοούσαν, μά τις μεγάλες φάθες στο κεφάλι τους να μίην τ' ό κάψη ο ήλιος τού καλοκαιριού πού δεν είχε ακόμα ανατείλει.

Όστερα πέρασε τ' ό κοριτσάκι με τήν κατσίκα. Είναι ένα κοριτσάκι πού τ' ό ξέρω καλά εδω και κάμποσο καιρό: κάθε πρωί φεύγει από τ' ό χωριό με τήν κατσίκα γεμάτη γάλα, περνάει τ' ό δάσος και πηγαίνει στην πολιτεία και τ' ό πουλά.

Μιά μέρα πού κρατούσε ένα σωρό κεράσια στην ποδιά της, στάθηκα και τ' ό φώναξα με εδγένεια να μ' ό δώσει δυό-τρία. Μά καίταξε περιγελαστικά και δέ βραστάχηκε να μ' ό μ' ό πει:

—Κόρτε κότσουφα, τ' ό ξέρεις πώς είσαι αδιάντροπος;

—Άχ, ναί! τ' ό ξέρω εδω και πούδν καιρό πώς είμαι αδιάντροπος, μά τί να κάνω; Τ' ό κεράσια ήταν κόκκινα-κόκκινα και δροσερά, τ' ό πρωί γελοούσε ο δλο τ' ό δάσος κι' ήμουν γεμάτος τ' όση χαρά! Μά τ' ό κοριτσάκι προσέπρασ χωρίς να μ' ό ξαναμιλήσει, κρύβοντας καλύτερα τ' ό κεράσια μέσ' στην ποδιά του.

Αποδράδς είχε πέρασει μιά άλεπού. Πήγαινε στο χωριό να τ' ό πιάσει. Εγώ καθόμουν σέ μιά γωνιά και δέ μπουρούσα να κοιμηθώ. Η μάννα μου, ή κοτσουφίνα, δλο μ' ό φώναζε:

—Κότσουφα, γιέ μου, ήσύχασε λίγο και σύ. Άχ! τί κρίμα, αυτό τ' ό παιδί πάει να μ' ό χαλάσει. Καταπίεστη-

κε με φιλοσοφίες κι' δλο άγγυπνει. Κι' ήταν εκείνη τ' ό στιγμή πού πέρασε ή άλεπού. Άκούσε τήν κουβέντα και κοντοστάθηκε. Μά μόλις ξανάπεσε στην ήουχία τ' ό δάσος, άρχισε πάλι να τρέχει σαν άστραπή.

—Καλό πιάσιμο, κυρά καλόγρια! τ' ό σφύριξα από μακριά.

Η μάννα μου, ή κοτσουφίνα, πού είναι άγράφιατη κι' άπλή, δεν ήξερε γιατί τ' ό φώναξα καλόγρια τήν άλεπού κι' άπόρησε. Στο τέλος αναγκάσθηκα, σαν διαδασμένο πού είμαι, να τ' ό π' ό τ' ό μύθο της άλεπούς πού πήγε να γίνει καλόγρια και πού έφαγε τ' ός άμυαλους πετεινούς στο κελλί της. Η μάννα μου ή κοτσουφίνα με βρήκε πού κροιδεφτή.

—Άχ, αυτό τ' ό νεα κοτσούφια, μ' ό νολοούσε δλη τ' ό νύχτα. Πάει, χάλασε ή πλάση. Πήραν άέρα τ' ό μυαλά τους κι' άς βάλει ο Θεός τ' ό χέρι του.

Όστόσο εγώ είναι καιρός πού κάθομαι και προσέχω τ' ό ζώα και τ' ός άνθρώπους, δλη τ' ό ζωή τού δάσους, και βλέπω πού τ' ό παράξενα και τ' ό στραβά. Σκοπεύω να κίμω και κάμποσα ταξίδια. Σήμερα ένας κάτουφας, όπως κι' ένας άνθρώπος, πρέπει να ναι πολυταξιδεμένος, όπως είναι και να διαβάσει πού. Η ζαή είναι δύσκολη και χρειάζεται πολλή σπουδή για να καταφέρει κανείς να τήν κερδίσει.

Ο ΚΟΤΣΟΥΦΑΣ

ΣΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΤΟΥ ΛΟΥΒΡΟΥ

ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΤΗΣ ΜΗΛΟΥ

Σέ μιά μικρή αίθουσα τού Μουσείου τού Λούβρου, άριστούργημα μέσ' στα-ριστούργηματα, στέκει στο βάθρο της ή άρχαία θεά. Πέρασαν αιώνες, αιώ-νες πολλοί από τότε πού δλόλευκη μέσ' στην άσπράδα τού μαρμάρου της, όπεροχη στην όμορφιά της, βγήκε απ' τ' ό χέρια τού μεγάλου της σμιλευτή. Τώρα, θλιμμένη σ' ό βάθρο της, με τ' ό όρατα της χέρια κομμένα, με χ' ό μνήνη τ' ό λευκότη της απ' τών χρόνων τού πέρασμα, πόσα δεν άνιστορεί στους άπειρους πρόσκυνητές της για τήν άρχαία Έλληνική δόξα! Είναι πατρίδα της ή Έλλάδα και μετς, —μιά συντροφιά από Έλληνες πού βρεθήκαμε άνάμεσα στους ξένους θαυμαστές της, —πόσο μεγάλη όπερηφάνεια δέ ναιόθουμε γι' αυτό!

Παρίσι, Οκτώβρης 1926

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΜΑΡΙΝΑΚΗΣ

Ο ΤΖΑΚ

[Μυθιστόρημα ALPHONSE DAUDET, διασκευασμένο για την «Διάπλαση» από τον κ. Γρ. Ξενόπουλο].

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

Απεναντίας η στενοχώρια του μεγάλωσε. Δεν ήξερε πώς να τρώει, για να μη φανερώσει μπροστά στη Σεσίλη συνήθειες ταβέρνας... Στο σπίτι της μητέρας του δεν τον ένοιαζε και τόσο· εδώ όμως καταλάβαινε πως ήταν άταιριαστος και γελοῦς. Τὰ χέρια του προπάντων ήταν τὸ μαρτύριο. Και καλά εκείνο που κρατούσε τὸ πηρούνι· κουνιόταν ὡς δὴ ποτε, ὀψοφερόταν. Μὰ τῆλο, τί νὰ τὸ κάνει; Ἀπάνω σὸ κάτασπρο τραπέζομάντιλο, οἱ πληγές του φάνταζαν φριχτά. Στὴν ἀμνηχανία του τὸ ἄφρινε νὰ κρέμεται στὸ πλάι κι' αὐτὸ τὸν εἰδείχνε ὡς κούλο. Ἡ Σεσίλη πού τὸν κοίταζε τόσο φιλικὰ καὶ τοῦ μιλοῦσε μὲ τόσο καλοσύνη, δὲν κατόρθωνε παρὰ νὰ τὸν κάνει δειλότερο. Τὸ κατάλαβε καὶ κείνη κι' ἔπαψε νὰ τὸν παρακοιτάζει καὶ νὰ τοῦ παραμιλά. Ἔτσι ὡς τὸ τέλος τοῦ γεύματος πού τοὺς φάνηκε ἀτέλειωτο...

Ἀφοῦ σήκωσε τὰ πιάτα, ἡ Κατερίνα ἔφερε ζεστὸ νερό, ζάχαρη καὶ μιὰ μακρόλαιμη μπιτόλια μὲ ρακὴ. Ἀπὸ τότε πού ἔλειψε ἡ γριά, ἡ Σεσίλη ἔφτανε τὸ γρὸν τοῦ γιαιτροῦ μὰ ὁ καλὸς ἄνθρωπος δὲν κέρδισε τίποτα ἀπ' αὐτὴ τὴν ἀλλαγὴ, γιατί κι' ἡ ἔγγονή του εἶχε τίς «ἰδέες» τῆς γυναίκας του καὶ τοῦφτανε ἕνα ποτὸ μᾶλλον φαρμακευτικὸ, — ἔλεγε μελαγχολικὰ ὁ Ἰδιός, — ἔπου τὸ οἰνόπνευμα γινόταν ἀπὸ μέρα σὲ μέρα ἀραιότερο...

Ἔδωσε τὸ ποτήρι μὲ τὸ ψευτο-γρὸν στὸν παπποῦ της καὶ ρώτησε τὸν καλεσμένο τους:

— Πίγετε ρακὴ, κύριε Τζάκ; Ὁ γιαιτροῦς ἔδωλε τὰ γέλια.

— Ἀν πίνῃ ρακὴ, ἕνας θερμαστής; Τί λές ἐκεῖ, Σεσίλη! Δὲν ἔβρεις λοιπὸν πὼς μὲ τὴ ρακὴ ζοῦν αὐτοὶ οἱ κακόμοιροι; Στὴ «Μπαγιοναίτσα» εἶχαμε ἕναν πού κατέβαζε καθαρὸ ἀλκόλ σὰ νεράκι... Φτιάσε του ἕνα γρὸν δυνατὸ, ἀληθινὸ, νὰ τὸ καταλάβῃ· ὄχι ἂν τὸ δικό μου, τὸ ψεύτικο!..

— Ἀλήθεια, θέλετε, ρώτησε ἡ Σεσίλη τὸν Τζάκ, κοιτάζοντάς τον γλυκὰ καὶ θλιμμένα.

— Ὅχι, εὐχαριστῶ, ἀποκρίθηκε σιγά, σὰ ντροπιασμένος.

Καὶ τράβηξε μὲ κόπο τὸ ποτήρι του. Ἀλλὰ ἱκανοποιήθηκε ἀπὸ τὴν εὐλωτή ματιὰ πού τοῦ ἔβριζε ἡ Σεσίλη, σὰ νὰ τοῦλεγε «εὐχαριστῶ»...

Τάπόμενα, οἱ χωρικοὶ τοῦ Ἐτιόλ πού ἔβλεπαν τὸν Τζάκ νὰ γυρίζει ἀπ' τοῦ γιαιτροῦ, τὸν ἐπαίρναν γιὰ τρελὸ

ἢ γιὰ μεθυσμένο. Περπατοῦσε μὲ μεγάλα βήματα, χειρονομίες, μιλοῦσε μονάχος του, φοβέριζε τὸν ὄριζοντα μὲ τὸ γρὸν του...

«Ἐργάτης! ἔλεγε μὲ θυμὸ. Δὲν εἶμαι παρὰ ἕνας ἐργάτης!.. Ὁ Νταρζαντόν ἔχει δίκιο. Πρέπει νὰ μείνω μὲ τοὺς ὁμοίους μου, μ' αὐτοὺς νὰ ζῶω καὶ μ' αὐτοὺς νὰ πεθάνω. Προπάντων νὰ μὴ γυρέψω ποτὲ νάνεθώ ψηλότερα. Αὐτὸ μὲ κάνει πολὺ κακό!»

Ἔτσι ὁ Τζάκ ἀναζοῦσε, ἐβγαίνε ἀπ' τὴ νάρκη ἐκείνη πού τὸν κρατοῦσε τόσο καιρὸ, ζυπνοῦσε πάλι στὴ ζωὴ, στὸν κόσμο. Καινούρια αἰσθήματα, ἀγνωστα, τὸν πλυμμούριζαν. Ἀνάμεσα σ' αὐτά, κυριαρχοῦσε βέβαια ὁ θαυμα-

— Πίνετε ρακὴ, κύριε Τζάκ;... (Σελ. 122, στ. α')

σμός πού τοῦ εἶχε προξενήσει ἡ Σεσίλη, τόσο ὁμορφὴ καὶ τόσο ἀπλήθως τὴν εἶχε ξαναῖδε! Ἄλλ' ἀνάλογος ἦταν κι' ὁ θυμὸς του ἐναντίον ἐκείνων πού τὸν εἶχαν σπρώξει νὰ γίνῃ ἐργάτης.

Ἀν τὸν ἐκπαίδευαν, ἂν τὸν ἐμόρφωναν, ἂν τὸν ἔκαναν ἄνθρωπο, δὲν θὰ μπορούσε καὶ τώρα νάχη ἀδελφικὴ φιληνάδα τὴν τέλεια, τὴν ἀρθραστή αὐτὴ Σεσίλη, ὅπως τότε πού ἦταν μικρός, καὶ μιὰ μέρα ἰσως νὰ τὴν κάνει γυναίκα του, ἔπως, κατὰ τὸ λόγον τῆς γρια-Μπάμπως, τῆς μιᾶς φορᾶ σὸ νοῦ του ὁ κ. Ριόλ καὶ τὸ ψυθίριζαν μάλιστα σὸ χωριό;

«— Ἄ, τί κρίμα! Τώρα πιά εἶν' ἀδύνατο! Ὅπως κατάντησα, ὅπως μὲ κατάντησαν... δὲν μπορεῖ πιά νὰ γίνῃ. Τῶς κι' ἡ γριά!.. Ἄ, τί κρίμα!»

Κι' ἡ κραυγὴ τοῦ Τζάκ ἔβριαζε μὲ τὴν κραυγὴ τοῦ θυμοῦ καὶ τῆς ἀπειτίας πού ρίχνει ὁ ναυαγός, παλέβοντας τοῦ κάκου μὲ τὸ ἄγριο κύμα, ἐνῶ σὲ μικρὴ μ' ἀνυπέδλητη γι' αὐτὸν ἀπόσταση βλέπει νὰ λάμπη ἡ ἀκτὴ, ἠλιόλουστη, ἔπου σιγώνουν τὰ πλωμένα δίχτυα...

Κι' ἄξαφνα, στὴ στροφή ἑνὸς δρόμου, κοντὰ στὶς Καστανούλες, βλέπει μπροστά του τὴ γριά-Μπάμπω, φορ-

τωμένη ἕνα μεγάλο δεμάτι φρύγανα. Τὸν κοίταξε μὲ τὸ ἴδιον μοχθηρὸ χαμόγελο πού εἶχε κάνει καὶ τὸ πρῶτον δταν εἶπε: «βέβαια πού ἔν θὰ τὸν θέλατε τώρα ὅπως κατάντησε!» Ὁ Τζάκ ἔβριζε ἀνω-κάτω. Καὶ σὰ νᾶθελε νὰ ξεθυμᾶν ἐπιτέλους μὲ κάποιον, ὄρμησε κατ' ἐπάνω τῆς μουρμουρίζοντας: — Παλιόγρια! ὀχι! ἰστάσου νὰ σοῦ ξεριζώσω ἐγὼ τὰ δόντια!

Ἡ γριά-Μπάμπω φοβήθηκε. Καὶ πετώντας χάμω τὰ φρύγανα τῆς, ἔτρεξε κατὰ τὸ δάσος ἔσω ἀπὸ γρήγορα μπόρσο. Ὁ Τζάκ ἐκδικιόταν ἐπειτὰ παλιά ἐκείνα «κυνηγιτά». Τὴν κυνήγησε ἀκόμα λίγο κι' ἄξαφνα στάθηκε.

«— Εἶμαι τρελός, συλλογιόθηκε. Τὸ κάτω-κάτω αὐτὴ ἡ γυναίκα δὲν εἶπε παρὰ μιὰν ἀλήθεια. Τώρα πιά ἡ Σεσίλη δὲν μπορεῖ νὰ μὲ θέλῃ ἔμενα...»

Ἐκείνο τὸ βράδυ δὲν ἐδελπνησε. Οὔτε φωτιὰ ἀνάψε, οὔτε λάμπα. Καθισμένος σὲ μιὰν ἀκρὴ τῆς τραπεζαρίας, μὲ τὰ μάτια καρφωμένα στὴν τραπέζορτα, πού πίσω τῆς μιᾶς ἐλαφρᾶς ὀμίχλης φθινοπωριάτικης νόχτας ἀσπρόλογοσε σὸ φῶς ἐνδὸς ἀθέατου φεγγαριοῦ, συλλογιόταν: «Ἡ Σεσίλη δὲν θὰ μὲ θέλῃ πιά». Τίποτ' ἄλλο. Αὐτὸ ἦταν ἡ μόνη του σκέψη.

Τὴν ἄλλη μέρα ἀποφάσισε νὰ πεταχθῆ στὸ Παρίσι, νὰ ἰδῇ τὴ μητέρα του. Εἶχ' ἀιστανθεῖ τὴν ἀνάγκη κάποιος παρηγοριάς. Καὶ πού ἄλλοθ θὰ τὴν ἔβρισκε παρὰ σ' ἕνα χάδι, σ' ἕνα γλυκόλογο ἐκείνης πού ἀγαποῦσε σὸν κόσμο περισσότερο;

Μόνον πού δὲν εἶχε ἀρκετὰ χρήματα γιὰ νὰ πάρῃ τὸ τραίνο. Ἡ μητέρα του ἔπρεπε νὰ τοῦ στείλῃ καὶ ἰσως θὰ τὸ ἔβγαζε.

«— Μπᾶ! συλλογιόθηκε. Ἐγὼ ἔκαμα τὸ δρόμο πεζῇ δταν ἤμουν ἔντεκα χρονῶν. Καὶ δὲν θὰ τὸν κάμω τώρα πού εἶμαι εἰκοσι; Τὰ πόδια μου δυνάμωσαν ἀρκετὰ».

Καὶ τὸν ξανάκανε τὸ φοβερὸ ἐκείνο δρόμο... Τοῦ φάνηκε βέβαια λιγότερο μακρὸς καὶ κουραστικὸς ἀπὸ τότε; ἄλλὰ ὄχι καὶ λιγότερο θλιβερός. Ἀπεναντίας, ὅλα δὸσα εἶδε περνώντας, πού τὰ θυμόταν ἀπὸ τότε, τοῦ ἔκαναν μιὰν ἀλλοιώτικη ἐντύπωση, τὰ ξαναβόρῃκε τώρα ὡς ἐξωριασμένα, γυμνά ἀπὸ κάποιον γόητρο, ἀπὸ κάποια λάμψη. Ἔτσι συμβαίνει δταν ξαναβλέπει κανεὶς πράγματα πού τὰ θυμάται ἀπὸ τὴν παιδικὴ του ἡλικία. Θάλεγες πὼς στὰ μάτια τοῦ παιδιοῦ ὑπάρχει μιὰ χρωστικὴ οὐσία πού διαρκεῖ ὅσο κι' ἡ ἀγνοία του. Ὅσο μεγαλώνει καὶ ζυπνᾶ τὸ παιδί, τόσο ξεθωιάζουν ἐκείνα πού ἐθαύμαζε. Οἱ ποιεταὶ μόνον διατηροῦν τὰ παιδικὰ τους μάτια σ' ὀλη τους τὴ ζωὴ...

Ὁ Τζάκ ξαναῖδε τὸ μέρος ὅπου εἶ-

χε κοιμηθεῖ τὴν καγγελοπορτα τοῦ Βιλνέ-Σαιν-Ζόρζ, ὅπου εἶχε σταθεῖ γιὰ νὰ πιστέψουν οἱ καλοὶ ἄνθρωποι πού τὸν εἶχαν πάρει στὰ μᾶξί τους, πὼς ἡ μητέρα του κατοικοῦσε κεῖ τὸ σωρὸ ἀπὸ πάτρης μὲσ' στὸ χαντάκι, ὅπου ἕνας ἀλήτης ζαπλωμένος τὸν εἶχε τρομάξει τόσο πολὺ καὶ τὴν ἐξοχικὴ ταβέρνα μὲ τγγιόμουτρα πού εἶδε μέσα καὶ πού τὸν ἔκαναν νὰ φύγῃ τρεχάλα χωρὶς νὰ πῆ λέξη... Ὁ, τώρα τίποτα καὶ κανένας δὲν τὸν ἐβόδιζε. Κι' δταν συναντοῦσε ἀγγιόμουτρα ὡς κι' ἐκείνα, συλλογιόταν πικρὰ πὼς ἂν ὁ Τζάκ τοῦ καιροῦ ἐκείνου ξερῦτρωνε ἄξαφνα ἀπὸ τὴ σκόνη τοῦ δρόμου, μὲ τὸ διστακτικὸ βῆμα τοῦ μικροῦ μαθητῆ πού τὸ χειρὸ σκάσει ἀπ' τὸ σχολεῖό του, κι' ἔβλεπε μπροστά του τὸν Τζάκ τὸν σπθαιρόν, θὰ τὸν φοδῶταν τὸ ἴδιον...

Ἐπῆλθε σὸ Παρίσι, κατὰ τὴ μιὰ μετὰ τὸ μεσημέρι, μὲ βροχὴ ραγδαία. Κι' ἐξακολουθώντας τὴ σύγκριση τῶν πλινθῶν μὲ τὰ τωρινά, θυμήθηκε τὴν ὄρατα ἐκείνη, τὴν ὀδύωτη μαγιάτικη αὐγὴ, δταν, σὸ τέλος τοῦ πρώτου του ταξιδιοῦ, ἡ μητέρα του τοῦ παρουσιάσθηκε ὡς ἄγγελος μέσα σ' ἕνα φῶς. Μ' ἀντι γιὰ τὴ μικρὴ, τὴ χαρούμενη βίλλα, ὅπου ἔκεινῃ τραγουδοῦσε μέσα σὲ λουλούδια, νὰ τώρα μπροστά του τὸ σκοτεινὸ καὶ σκυθρωπὸ σπίτι τοῦ Παρισιοῦ, ἡ κούρη καὶ κρῦα πόρτα τῆς

«Μελλοντικῆς Ἐπιθεωρήσεως»... Καὶ τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἰσα-ἰσα ἐβγαίνε ὁ Νταρζα τὸν μὲ τὸν Μορονβάλ, φορτωμένον διορθώσεις, καὶ μὲ ὀλάκερο ἀπόσπασμα ἀπὸ Ρατῆδες.

Ἀπὸ κάποια λόγια πού ἀνταλλάχθηκαν σὲ ζωηρὸ τόνον, ὁ Τζάκ κατάλαβε πὼς φιλονεικοῦσαν.

— Μπᾶ! ὁ Τζάκ! εἶπε πρῶτος ὁ κρεῖλος.

Ὁ ποιητῆς ἀλαφιάσθηκε. Βλέποντάς κανεὶς τοὺς δυὸ αὐτοὺς ἀνθρώπους ἀντικρουστά, τὸν ἕνα καλοντυμένο, γάντορρεμένο, στυλινό, κομψό, τὸν ἄλλον κακοντυμένο, ἀγαρμπο, μὲ τὸ κοντὸ καὶ τριμμένο βελουδένιο σκκῆκι, δὲν θὰ φανταζόταν ποτὲ πὼς εἶχαν μεταξὺ τους καμμιὰ σχέση, κανέναν σύνδεσμο.

Ὁ Τζάκ ἔτεινε τὸ χέρι του στὸν πετρίο του, πού μὸλις τοῦ ἔπιασε ἕνα δάχτυλο, καὶ τὸ πρῶτο πού τὸν ρώτησε ἦταν ἂν νοικιάσθηκαν οἱ Καστανούλες.

— Πὼς; ἡ βίλλα; ἔκαμε ὁ Τζάκ πού δὲν ἤξερε τίποτα.

— Μὰ βέβαια, ἡ βίλλα. Ἐγὼ ἔχω βάλει ἐνοικιαστήριο στὶς ἐρημεριδες. Καὶ φυσικὰ, βλέποντάς σε ἐδῶ, τί ἄλλα μποροῦσα νὰ συλλογιθῶ; τὸ σίτι, εἶπα, θὰ νοικιάσθηκε κι' αὐτὸς ὑποχρεώθηκε νὰ γυρίσῃ.

— Ὅχι, κανέναν δὲν παρουσιάσθηκε ἀπὸ τότε πού εἶμαι ἐκεῖ.

— Γιατί ἤρθες λοιπόν; — Νὰ ἰδῶ τὴ μητέρα μου. — Τὴν ἐπιθύμησες, τὸ ἐννοῶ... Ἐπρεπε ὅμως νὰ συλλογιθῆς καὶ λίγο τὰ ἔξωδα τοῦ ταξιδιοῦ... — Ἦρθα μὲ τὰ πόδια! εἶπε ὁ Τζάκ μὲ γαλήνη, σταθερότητα κι' ἀξιοπρέπεια πού δὲν τοῦ τὴν ἤξερε ὡς τώρα κανένας.

— Ἄ! ἔκαμε ὁ Νταρζαντόν. Κι' ἄφοσ συλλογιόθηκε λίγο:

— Ὁρατα! ἐπρόθεσε. Βλέπω μ' εὐχαριστήσιμν μου πὼς τὰ πόδια σου πάνε καλύτερα... ἀπὸ τὰ χέρια σου!

— Πούντος μὴ φοδ'! γέλασε δυνάτὰ ὁ Μορονβάλ.

Ὁ ποιητῆς χαμογέλασε μὲ μετριοφροσύνη καὶ, εὐχαριστημένος ἀπὸ τὴν ἐντύπωση πού ἔκαμε ὁ «τρομερὸς λόγος» του, ξεκλήνησε μὲ τὴν καρδαλι ἀκοιουθία του.

Ἄλλη φορὰ, ὁ Τζάκ, ὁ κοιμισμένος Τζάκ, θὰ τὸν ἀκούγε ἀπαθέστατα. Ἄλλ' ἀπὸ χθὲς δὲν ἦταν πιά ὁ ἴδιος. Λίγες ὥρες ἔφτασαν γιὰ νὰ τὸν κάμουν περὶφανο κι' ἐδαίσθητο καὶ τόσο πολὺ, ὡςτε ὕστερ' ἀπ' αὐτὴ τὴν προσβολή; τοῦ ἤρθε νὰ φύγῃ πεζῇ ὅπως ἤρθε, χωρὶς καν νὰ ἰδῇ τὴ μητέρα του. Ἀλλὰ πάλι τὸ μετάνιωσε. Κι' ἀνέδθηκε.

Ἡ κατοικία ἦταν ὀλη ἀνω-κάτω. (Ἀκολουθεῖ)

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΚΥΝΗΓΙ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΜΠΙΜΠΙΜΑΚΗ

Ὁ κ. Μπιμπιμάκης εἶχε τὴν ἰδέα πὼς εἶναι μεγάλος κυνηγός πρῶτον γιατί τὸνομά του εἶχε μέσα τοῦ δυὸ μπιμ! μπιμ! (Μπιμπιμ! ἀπὸ τὸ ἐπίθετον), καὶ δεύτερον γιατί τὰ καλοκαίρια κυνηγοῦσε ψύλλους, μύγες, κουνιόπια, σκνίστες, καὶ σκοτόνε χιλιάδες. Ἀλλὰ ποτὲ τὸν δὲν εἶχε πᾶσι κυνήγι, γιὰ νὰ ἰδῇ πὼς θὰ τὰ κατάφερνε μὲ ζῆλο κάπως μεγαλύτερο. Ἐπειτὰ ἦταν καὶ φοβερὸ μῦσφ. Δὲν ἔβλεπε τὴ μύτη του!

Ἐπιτέλους ἀποφάσισε νὰ δοκιμάσῃ. Πῆρε τσιγάρο, ψωδέκια, δίχτυ, σκυλί, ἀπ' ὄλα. Καὶ τὸ σκυλί ἐκείνο πού φέρσε τὰ κυνήγια του, φάνηκε τόσο τέλειος κυνηγός, πού ἡ ὑπερηφάνια του τὸν θαύμασε καὶ τοῦ προφήτεψε πὼς θὰ σκοτώσῃ... τὰ πάντα!

«Ὁ, ναί! καυχήθηκε ὁ κ. Μπιμπιμάκης, κοιταζόμενος μὲ καμάρι στὸν καθρέφτη. Κι' ἀγοργοῦροῦνο νὰ μοῦ τύχη, δὲν θὰ γλυτώσῃ!»

Καὶ γὰ τὸ! Μόλις βγήκε στὰ χωράφια, εἶδε ἀπὸ μακριὰ ἕνα μαῦρο... ἀγοργοῦροῦνο, ἔπαλωμένο σὸ πρῶσινο χορτάρι. Τί τύχη! Ἀκούς νᾶπαντήσῃ ἀμέσως τέτοιο θῆριο καὶ μάλιστα νὰ κοιμάται!.. Κι' ἀτρομέτος ὁ κ. Μπιμπιμάκης πλησιάζει σιγα-σιγά, σημάδεψε καὶ κειμ! κειμ!..

Ἀλλὰ τὴν ἴδια στιγμὴ πού βροντᾶ ἔτσι στὸν ἄερα τὸνομά του, ἀντιχούν καὶ τὰ ξεφωνικά μῆς γιὰς-βλάχας!

— Ἀχού, τὸ μοσχαράκι μου! Τὸ μοσχαράκι μου!.. Γιατί, κύριε, μοῦ τὸ σκότωσες; Ἄλλο πάλι τοῦτο! Μὲ τί θαῦμα τὸ ἀγοργοῦροῦνο μεταμορφώθηκε σὲ μοσχαράκι;.. Ἔτσι ἡ ἀλλοιώς, ὁ κ. Μπιμπιμάκης ἀναγιάσθηκε νὰ τὸ ἀναγνωρίσῃ.

— Ναί, εἶπε, εἶναι μοσχαράκι καὶ τὸ σκότωσα ἐγὼ. Μὴ φωνάζεις, κυρὸ μου, καὶ σοῦ τὸ πλῆρωνο. Τὸ πλῆρωσε. Ἐνας κολλήγας κι' ἕνα κοπέλλι φαρμάσθηκαν τὸ μοσχαράκι καὶ ἐκείνησαν γὰ τὴ χόρα. Σοπίσω τους, ὁ κ. Μπιμπιμάκης καμάφανε. Τί μεγάλο ζῶο, ἀλήθεια, πού εἶχε σκοτώσει σὸ κυνήγι! Καὶ πόσοι πού τῶβλεπαν τώρα μπροστά ἀπὸ ἕναν κυνηγό, δὲν θὰ τῶπαιρνάν;.. γι' ἀγοργοῦροῦνο!

ΛΟΥΚΙΑΝΟΣ ΧΑΡΜΟΣΥΝΟΣ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΚΑ

Αγαπητοί μου,

ΩΣ περνάτε με τα κρύα;... Εγώ τουρτουρίζω. Αναγκάσθηκα νανάψω και τη σόμπα μου, — πού το αποφεύγω εφο...

Την πρώτη μέρα του κρύου, — εδω κι' ένα μήνα, — όταν ξημερωθήκαμε στην Αθήνα με τα βουνά χιονισμένα, — άκουσα την πλύστρα μας να λέη:

Και το κακό είναι που έτσι θα πάη όλος ο μήνας; γιατί μ' αυτό τον καιρό πιάστηκε το νιό φεγγάρι.

Μου ήρθε... μου ήρθε... να την πνίξω! Μά για φαντάσου να πηχ όλος ο μήνας με τέτοιο χιονιά! Άχ, τή γρουσουζιά, γιατί να πηχ τον κακό λόγο;

Ε, λοιπόν, τον «κακό λόγο» τον θυμόμου κάθε μέρα που ξυπνούσα κι' έβλεπα σταχτι ούρανο και χιόνια στα βουνά και στην πόλη. Μου φαινόταν, — τί άνόητος που γίνεται κανείς όταν τουρτουρίζη, — πώς η κακοκαιρία βουτούσε έπειδή τ'όχε πει ή γρουσουζιά ή πλύστρα! Ούτε συλλογίζομουν καν πώς αυτό είναι μια λαϊκή, μετεωρολογική προφητεία, που τις περισσότερες φορές βγαίνει. Πραγματικώς, είναι παρατηρημένο: όταν αλλάξη ο καιρός σε ή μέρα που γίνεται νέα σελήνη, εξακολουθεί ο ίδιος ως το τελευταίο της τέταρτο, δηλαδή σχεδόν ένα μήνα.

Άλλά είχα κι' άλλη λαϊκή προφητεία που με απέλειπε τις πρώτες μέρες του ατέλειωτου αυτού χιονιά: Ο λαός πιστεύει πως δ,τι καιρό κάνει την ημέρα της Γκαπαντής, θα βουστάξη ως το τέλος του μηνός. Η ημέρα λοιπόν της Γκαπαντής, — και φυσικά με το παλιό Ημερολόγιο, αφού ή παρατήρηση είναι παλιά, 2 Φεβρουαρίου - 15 Μαρτίου, — ήταν χιονισμένη

σαν τις άλλες. Όποτε ο χιονιάς θα εξακολουθούσε ως τις 28 Φεβρουαρίου, ως τις 13 του Μαρτίου με το νέο. Με άλλους λόγους... δυστυχία μας! Νά κι' ένας Μάρτης «παλουκοκάφτης» που μάς περιμένει, — αν και στη σόμπα μου καιώ κόκ, — ένας Μάρτης από κείνους που, αν έχετε άκουστά, «χώνουν τη γριά στο καζάνι»... Ός σήμερα τουλάχιστο που σ'ας γράφω, τίποτα δεν δείχνει πως μπορεί να μη βγη ή προφητεία. Ο ίδιος καιρός εξακολουθεί. Τα βουνά, που ξεπλύθηκαν από άναματαξή από δυο τρεις βροχές, γάμισαν πάλι χιόνια. Και το κρύο είναι δυνατό. Και για να κρατώ την πένα καλά, σ'ας γράφω κοντά στη σόμπα που με ζαλίζει...

Η άλληβεια είναι πως φέτος έχουμε ένα πολύ ιδιότροπο χειμώνα. Ένφ στην αρχή ήταν τόσο γλυκός, τόσο ήμερος, που λέγαμε πως θα περνούσε έτσι, άγριψε άξαφνα, και σε τρόπο που σπάνια άγριεύουν οι χειμώνες στον τόπο μας. Κι' άρχισε αυτός ο χιονιάς που δεν ένοσει να τελειώση. Άλλά το πιο περίεργο είναι το χιόνι που έριξε εδω στην Αθήνα. Τέτοιο δεν τό θυμούνται ούτε οι γεροντότεροι. Χιόνι επίμυνο, σχεδόν άκατάπαυστο, χοντρό και σκληρό σά χαλάζει. Ο άέρς τό έσπρωχνε σ' έναν τρελό χορό μέσα στη βολή άτιμοσφαίρα. Κι' αν και τόσο άφθονο, δεν κατάφερε να στρωθή, να σπρίση την πόλη, να παρουσιάση τοδλάχιστο ένα δημοφο θέαμα. Μόλις στεκόταν λίγο σταυλάκια των κεραμιδιών. Κι' έλουινε, χανόταν...

Όστόσο, καθώς έπαψε με τον άέρα, έδινε την ιδέα της χιονοθύελλας και, κάτω από ένα μαύρο, άταχτα κι' ανώμαλα συνεστραμένο ούρανο, θύμιζε λιγάκι... Βόρειο Πόλο. Τό συλλογίσθηκα και προχθές, που κάποιος φίλος μας ζήτησε να σ'ας τον περιγράψω, να σ'ας πω «δ,τι ξέρω γι' αυτόν». Νά, αν ο φίλος μας αυτός ήταν Αθηναίος, θα τον παρέπεμπα στις ημέρες εκείνες του άλλόκοτου χιονισού. Έτσι, υποθέτω, χιονίζει και στο Βόρειο Πόλο. Έτσι σκληρό και χοντρό πέφτει τό χιόνι, κι' έτσι χορεύει σπρωχόμενο από τον κρύο βοριά. Γιατί κι' ο δικός μας, αυτός που με τόση δύναμη και τόση δριμύτητα φυσούσε κείνες τις ημέρες εδω, τό Αστεροσκοπείο ειπε πως μάς έρχόταν ίσια από τον Πόλο. Όποτε αν πήγαίνε κανείς σε μια έρημιά, έξω από την πόλη την ώρα του πιο πυκνού χιονισματος, και του πιο σφοδρού φυσήματος θα μπορούσε λιγάκι να φαντασθή πως πατεί τη γη εκείνη την άπρόσιτη, που ούτ' ο Αμούνδαν δεν τόλμησε να την πατήση, αλλά, περνώντας από πάνω με τό αερόπλοιό του, την ειδη, — μόνο την ειδη, — σαν

ένα λευκό όνειρο και της έρριξε, για θύμηση, μερικές σημαίες...

Κάποιος θάλαγε τώρα πως πληρώνουμε τό έξοδα αυτής της μισο-κατάκτησης: Ο Βόρειος Πόλος μάς εκδικείται, στέλνοντας ως εδω τό ρεϊματά του, που άλλη φορά σταματούσαν κάπου ψηλότερα... Μά ή αλήθεια είναι πως οι άνωμαλίες αυτές άρχισαν πολύ πριν πάει ο Αμούνδαν στον Πόλο. Όλ' αυτά τό τελευταία χρόνια ο κόσμος υποφέρει από παγερούς χειμώνες κι' από φλογερά καλοκαίρια. Χιονίζει στην Αφρική, σε μέρη που δεν ήξεραν ως τώρα τί θα πη χιόνι κι' ο ήλιος του καλοκαιριού κατακαίει άλλα που είχαν αιώνια άνοιξη. Τό κακό είναι γενικό, παγκόσμιο. Και σ' αυτό περιλαμβάνεται κι' ο έκτακτος χειμώνας που έχουμε φέτος στην Ελλάδα.

Σ'ας άσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΣΕΛΛΑΣ ΛΑΓΚΕΡΛΕΦ (Βραβείον Νομεί)

ΤΟ ΘΑΥΜΑΣΤΟ ΤΑΞΙΔΙ

— Συνέχεια από τό προηγούμενο —

Σιγά-σιγά άρχισε να χαράζει ή ημέρα κι' ο δυστυχισμένος Νίλς ένοιωθε μεγάλη εύχαρίστηση που όλα τό πράγματα έπαιρναν πάλι τή συνηθισμένη τους μορφή, μ' όλο που τό κρύο ήταν τώρα πιο τσουχτερό από τή νύχτα. Στο τέλος, όταν βγήκε ο ήλιος, δεν ήταν κίτρινος αλλά κοκκινωτός. Στο Νίλς φάνηκε σαν να ήταν θυμωμένος και ρώτησε τον εαυτό του γιατί συνέβαινε άραγε αυτό τό πράγμα. Ίσως γιατί ή νύχτα, όταν ο ήλιος έλειπε, ειχε άπλώσει τόση μεγάλη παγωνιά πάνω από τήν γη.

Λίγο-λίγο οι άκτίνες του ήλιου άρχισαν να φωτίζουν όλα γύρω, κι' ή σκοτεινιά της νύχτας έσκορπίστηκε. Ήταν σαν να λύθησαν τό μάγια και σαν να ζωντανέψαν όλα μονομιάς. Ο ταιγκλιδάρης, τό πουλί με τον κόκκινο λαμό, άρχισε να χτυπά τον κορμό ενός δέντρου. Ο σκυουρος πήδησε πάνω σε μιάν δξυά, κρατώντας ένα καρύδι ανάμεσα στα δυο πόδια του, κι' άρχισε να τό τραγανίζει. Τό ψαρόνι πέταξε, κρατώντας στο στόμα του ένα σκουληράκι, κι' ο σπίνος κελαδάσε επάνω στην κορυφή ενός δέντρου.

Τότε κατάλαβε ο Νίλς ότι ο ήλιος ειχε πει σ' όλα αυτά τό μικρά πλάσματα:

«— Ευπνήστε και βγητε απ' τή φωλιά. Τώρα ειμ' εγώ εδω. Τώρα δεν έχετε ανάγκη να φοβασθε κανένα».

Από τή λίμνη έφθαναν στ' αυτιά του Νίλς οι φωνές από τις άγριόχηνες, που προετοιμαζόνταν να εξακολουθήσουν τό ταξίδι τους. Και σε λίγη ώρα κι' οι δεκατέσσερις άγριόχηνες μά-

ζι πέταξαν από πάνω απ' τό δάσος. Ο Νίλς δοκίμασε να τις φωνάξη. Άλλ' αυτές πετούσανε τόσο ψηλά, ώστε ή φωνή του δεν θα έφθανε ίσαμε κει επάνω. Βέβαια που θα νόμιζαν οι άγριόχηνες ότι ή άλεπού τον ειχε κιάλας κάσι. Άχ, δεν έκκναν ούτε καν τον κόπο να ρίξουν κάτω μιά ματιά.

Ο Νίλς ένοιωθε τό δίκρμα να κλημμυρίζουν τό μάτιχ του. Ο ήλιος όμως ύφωνόταν τώρα χρυσοκίτρινος στον ούρανο και σκορπούσε γύρω του τήν γαλήνη κι' έδιωχνε κάθε λύπη. «Δεν έχει ανάγκη να τρομάξη, ούτε να φοβάσαι κανένα, Νίλς Κόλγκερσον, όσο ειμαι εγώ εδω», φαινόταν ότι ειπε. Τό παιρνίδι της χήνας και της άλεπούς.

Όλα μάς στο δάσος έμειναν άτάρ-

χα τόσην ώρα, όση χρειάζεται επάνω-κάτω μιά χήνα για να προγευματίση. Σε λίγην ώρα όμως μιά χήνα πέταξε κάτω από τήν πυκνή φυλλωσιά των δένδρων. Πετούσε σιγά κι' άταχτα σά να μ'ην ήξερε κατά που να πετάξη. Μόλις τήν ειδη, ή άλεπού σηκώθηκε άμέσως απ' τή θέση της στην ρίζα της δξυάς κι' έρμησε κατ' επάνω της. Η χήνα δεν δοκίμασε να ξεφύγη της άλεπούς, άλλ' εξακολουθούσε να πετ' άντελώς σιμά της. Η άλεπού εικανε έναν μεγάλο πήδη, δεν μπόρεσε όμως να τήν άρπάξη, κι' ή χήνα πέταξε πάλι κατά τήν λίμνη.

Δεν πέρασε πολλή ώρα και πέταξε κατά τό ίδιο μέρος μιά δεύτερη άγριόχηνη. Πήρε τον ίδιο δρόμο που ειχε πάρει κι' ή πρώτη και πέταξε σιγά-σιγά και χαμηλότερα από κείνην. Πέρασε κι' αυτή μπροστά απ' τή μύτη της κυρά-Μαριώς, κι' ή άλεπού πήδησε τόσο ψηλά για να τήν φθάση, ώστε τ' αυτιά της άγγισαν τό πόδια της χήνας. Κι' αυτή όμως ξεφύγε χωρίς να πάθη τίποτα και τραβήξε άθόρυβα, σαν μιά σιά, τό δρόμο της κατά τή λίμνη. Σε λίγην ώρα φανερώθηκαν δυο άλλες χήνες, που πετούσαν άκόμη πιο σιγά απ' τήν προηγούμενη. Η κυρά-Μαριώ έδωσε τέτοια φόρα δταν πήδησε, ώστε π'όλο ή άλεπού ή άλεπούς, όπως κι' οι άλλες, χωρίς να πάθη τίποτα, έπεσαν πίσω.

Πιά λίγην ώρα έγινε πάλι ήσυχία κάτω από τό δέντρο και φαινόταν σά να ειχε φύγει μακριά όλόκληρο τό κοπάδι από τις χήνες. Τότε θυμήθηκε έξαφνα ή κυρά-Μαριώ τον πισπιρίγκο που κρατούσε αιχμάλωτο πάνω στην δξυά. Από τότε που ειχε δει να ξεπροβάλλη ή πρώτη χήνα, δεν έλαβε

λαν τρεις χήνες στη σειρά. Πετούσαν με τον ίδιο τρόπο άκριβώς όπως κι' οι πρώτες, άλλ' όσους πήδους κι' αν εικανε, ή κυρά-Μαριώ δεν μπόρεσε ν' άρπάξη καμιά.

Έπειτα ήρθαν πέντε χήνες μαζί. Μ' όλο όμως που πετούσαν γύρω-γύρω απ' τήν κυρά-Μαριώ, κατόρθωσαν κι' αυτές να σώσουν τήν ζωή τους.

Ύστερα από αρκετή ώρα φανερώθηκε πάλι μιά χήνα μοναχή. Αυτή ήταν ή δεκατη τρίτη. Ήταν τόσο γριά, ώστε τό σώμα της ήταν όλο σταχτερό χωρίς καμιά σκοτεινότερη κηλίδα. Φαινόταν σά να μ'ην μπορούσε να μετχειρισθή τήν μιά της φτερούγα και πετούσε τόσο άσχημα που προκαλούσε λύπη. Σχεδόν άκούμπαγε στη γη.

καιρό να τον συλλογιστή. Τώρα όμως ο μικρός τ'όχε σκάσει από πολλήν ώρα. Όατόσο ή κυρά-Μαριώ δεν πρόφθασε να συλλογιστή τον πισπιρίγκο πολλήν ώρα, γιατί ξεπρόβαλε πάλι ή πρώτη χήνα από τή λίμνη κι' άρχισε να πετ' σιγά κάτω απ' τό δέντρο. Παρά τις πρώτες της άποτυχίες, ή άλεπού δεν ειχε άπαλπισθεί και, δίνοντας ένα μεγάλο πήδη, χύμηξε κατά τή χήνα. Δεν ειχε όμως ύπολογίσει καλά τό πηδημά της κι' ή χήνα πάλι ξεφύγε.

Ύστερα απ' αυτή, ήρθε μιά άλλη χήνα κι' έπειτα άλλη, κι' έπειτα άλλη, ώστόσο πάλι εκλεισε ή σειρά με τήν σταχτιά τήν χήνα τή γριά και με τήν κάτασπρη. Κι' όλες, όταν έ-

φταναν πάνω από τήν κυρά-Μαριώ, πετούσαν άκόμη χαμηλότερα, σαν να τήν προκαλούσαν να τις πιάση. Κι' ή άλεπού τις κυνηγούσε και πήδαγε όσο μπορούσε πιο ψηλά, άλλ' οι χήνες πάντα της ξεφεύγαν.

Εκείνη ή ημέρα ήταν ή χειρότερη απ' όλες όσες ειχε περάσει στη ζωή της ή κυρά-Μαριώ. Οι άγριόχηνες πετούσαν όλόενα πάνω απ' τό κε-

ΕΙΚΟΝΕΣ ΒΡΑΒΕΥΜΕΝΩΝ ΣΤΟΥΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΗΣ

1. ΓΕΩΡΓΙΑ Ι. ΚΡΥΤΑΛΙΔΟΥ. Ναικουρούλα, Θεσσαλονίκη. Α' Βραβείον 219ου Διαγωνισμού Λύσεων. — 2. ΙΩΑΝΝΗΣ Β. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ. Μισσηγάδης Ιαπέου, Αθήνα. Α' Βραβείον 213ου Διαγωνισμού Λύσεων. — 3. ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΝΗΣ. Γλυκό Χαμόγελο, Αθήνα. Γ' Βραβείον Δημοφνησματος Ύψιδανών του 1924.

Η κυρά-Μαριώ δεν εικανε καν τον κόπο να πηδήση επάνω της για να τή φτάση, αλλά τήν πήρε τό κατόπι τρέχοντας και χοροπηδώντας. Κι' αυτήν όμως άκόμη τή φορά δεν πέτυχε.

Όταν ξεπρόβαλε ή τελευταία χήνα, τό θέαμα ήταν άληθινά όρατο, γιατί ήταν κάτασπρη κι' όταν κουνούσε τά φτερά της, φαινόταν σαν να χυνε ένα λαμπρό φως στο σκοτεινό δάσος. Μόλις τήν ειδη, ή κυρά-Μαριώ έδαλε ελη της τή δύναμη για να τήν φθάση και πήδησε τόσο ψηλά ώστε έφθασε σχεδόν ως τή φυλλωσιά των δένδρων. Κι' αυτή ή χήνα όμως ξεφύγε, όπως κι' οι άλλες, χωρίς να πάθη τίποτα.

Πιά λίγην ώρα έγινε πάλι ήσυχία κάτω από τό δέντρο και φαινόταν σά να ειχε φύγει μακριά όλόκληρο τό κοπάδι από τις χήνες. Τότε θυμήθηκε έξαφνα ή κυρά-Μαριώ τον πισπιρίγκο που κρατούσε αιχμάλωτο πάνω στην δξυά. Από τότε που ειχε δει να ξεπροβάλλη ή πρώτη χήνα, δεν έλαβε

φάλι της, εδω κι' εκεί, εδω κι' εκεί, όλόκληρο τό πρωί κι' όλόκληρο τ'άπόγεμα, γυρίζοντας τό δάσος, κι' ή κυρά-Μαριώ δεν μπόρεσε να νοιώση ούτε τό φτερό τους καν ανάμεσα στα δόντια της.

Μόλις ειχε περάσει ο χειμώνας κι' ή κυρά-Μαριώ ξαναθυμόταν τις ημέρες που ειχε γυρίσει παντού άδικα, γιατί τά πουλιά ειχαν φύγει από καιρό, τά ποντίκια ειχαν χωθεί κάτω απ' τήν παγωμένη γη και τά κατόπουλα ήταν καλά κλεισμένα μες στα σπίατα. Η πείνα όμως που ειχε τραβήξει όλον τον χειμώνα δεν της ειχε φανεί τόσο σκληρή, όσο ή άτυχία της εκείνη της ημέρας. Η κυρά-Μαριώ δεν ήταν πιά και τόσο νέα. Πολλές φορές ειχαν τρέξει οι σκύλοι από πίσω της και πολλές φορές ειχαν σφυρίξει οι σφαίρες δίπλα στ' αυτιά της. Όλη όμως ή άγωνία που ειχε τραβήξει ή κυρά-Μαριώ σ' εκείνα τό κυνήγια, δεν ήταν τίποτα μπροστά στη σημερινή.

(Ακολουθεί) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

